

Ošetrovatelská péče v pediatrických oborech pro Všeobecné ošetrovatelství, část II

MUDr. Jan David, Ph.D.

Soukromá pediatrická a nutriční ambulance, Praha 4

Oddělení dětské intenzivní medicíny FTN, Praha 4

jan.david@centrum.cz

www.dr david.cz

Sylabus

Termín	Přednášející	Téma
Čt 6.10.2022, 16.20-18.45 (3,5 vyuč. hodiny)	Šárka Pešková	Onemocnění pohybového a nervového systému
Čt 20.10.2022, 16.20-18.45 (3,5 vyuč. hodiny)	Jan David	Syndrom CAN, opakování, kazuistiky

Odlišnost od jiných oborů?

- vývojový charakter
- preventivní charakter
- sociální charakter

Syndrom CAN

Definice

Výskyt: 4 – 5 % dětí v populaci

Kdo je v riziku?

Oznamovací povinnost

Typy:

1. Fyzické týrání (definice dle WHO)
2. Emocionální týrání
3. Sexuální zneužívání
4. Zanedbávání dětí
5. Šikanování

SCREENINGOVÝ DOTAZNÍK PRO DĚTSKOU KRESBU LIDSKÉ POSTAVY

Jméno: _____ Datum: _____ Věk: _____

1. Explicitně vyvedené genitálie	Ano (3.0).....	Ne (0)
2. Zakryté genitálie	Ano (3.0).....	Ne (0)
3. Vynechané genitální partie	Ano (3.0).....	Ne (0)
4. Vynechaná střední část postavy	Ano (3.0).....	Ne (0)
5. Opouzdření	Ano (3.0).....	Ne (0)
6. Dokreslené ovocné stromy	Ano (3.0).....	Ne (0)
7. Postava opačného pohlaví	Ano (3.0).....	Ne (0)
8. Maličká postavička	Ano (2.0).....	Ne (0)
9. Špatné napojení částí těla/Nakreslená obluda	Ano (2.0).....	Ne (0)
10. Odříznuté ruce	Ano (2.0).....	Ne (0)
11. Vynechané končetiny (ruce a nohy)	Ano (2.0).....	Ne (0)
12. Přikreslený nebo zdůrazněný pupík	Ano (2.0).....	Ne (0)
13. Pilovité/Vyceněné zuby	Ano (2.0).....	Ne (0)
14. Velké ruce	Ano (2.0).....	Ne (0)
15. Průhlednost	Ano (2.0).....	Ne (0)
16. Nakloněná postava	Ano (1.0).....	Ne (0)
17. Zdůrazněné genitálie	Ano (1.0).....	Ne (0)
18. Nohy pevně přitisknuté k sobě	Ano (1.0).....	Ne (0)
19. Odříznutý pas	Ano (1.0).....	Ne (0)
20. Extenze/Dlouhé paže/ Dlouhé nohy	Ano (1.0).....	Ne (0)
21. Duhý	Ano (0,5).....	Ne (0)
22. Motýli	Ano (0,5).....	Ne (0)
23. Srdíčka	Ano (0,5).....	Ne (0)
24. Poletující ptáci	Ano (0,5).....	Ne (0)
25. Déšť/Mraky	Ano (0,5).....	Ne (0)
26. Stínování obličeje	Ano (0,5).....	Ne (0)
27. Jednorožci	Ano (0,5).....	Ne (0)
28. X místo očí	Ano (0,5).....	Ne (0)

Celkový počet bodů: _____

Bodování této kresby: (zaškrtněte)

 Normální (0-2) Nerozhodné (3-5) Podezřelý/Vyšetřit (6+)

Poznámky: _____

Tyto výsledky samy o sobě neznamenají diagnózu tělesného, pohlavního nebo citového zneužití. Slouží pouze jako vodítko pro další vyšetření pomocí rozhovoru s dítětem, lékařské prohlídky a soudního posudku.

Akutní stavy u dětí v kazuistikách

Dušné dítě

Začátek školy v přírodě...

- Jste voláni na školu a školku v přírodě v jižních Čechách. Účastní se jí pětileté předškolní děti spolu s dětmi školními z prvních tříd.

Dušnost poprvé

- Přivádí sedmiletou dívku. Z posudku o zdravotní způsobilosti víte, že se půl roku léčí pro průduškové astma a pylovou alergii.
- Dívka je výrazně dušná, jsou slyšitelné pískoty při dýchání, navíc kašle a stěžuje si na pocit sevřeného hrudníku.
- Jaké otázky dívce položíte?

Potíže však začaly již předcházející den

- Již včera se po odpolední sportovní olympiádě objevil mírný kašel, který však během večera spontánně vymizel. Další epizoda kašle probudila dívku ze spánku v noci kolem 3,00.
- Následující den se u dívky při ranní rozcvičce venku rozvinula výrazná dušnost, pískoty při dýchání a kašel.
- Dívka si pod dohledem učitele aplikovala 2 dávky Ventolinu. Stav se zlepšil jen málo, ale učitel již nedovolil další dávku z obavy z předávkování léku.

Otázky

- Jak budete postupovat?
- Jaké léky dívce podáte? V jaké dávce a jakým způsobem aplikace?
- Udělali učitel s dívkou chybu?

Shrnutí

- Definice dušnosti
- Objektivní příznaky dušnosti
- Etiopatogeneza průduškového astmatu
- Spouštěcí faktory exacerbace
- Klinické projevy exacerbace
- Omezení astmatika

Dušnost podruhé

- Ve 23,45 Vás volají k pětiletému dušnému chlapci, který štěkavě kašle. Teplotu mu naměříte 37,2 st. C. Již dopoledne měl rýmu.
- Jaký bude Váš postup?
- Jaká bude Vaše diferenciální diagnostika?
- Jaké jsou zde typické příznaky?

Shrnutí

- Etiopatogeneza akutní laryngitidy
- První pomoc

Dušnost potřetí

- Přichází sedmiletý chlapec v doprovodu třídní učitelky s tím, že ho píchla vosa do dolního rtu.
- Co Vás v této chvíli zajímá?
- Jak budete postupovat?

Avšak...

- Během vyšetřování si chlapec najednou začne stěžovat na to, že se mu hůře dýchá.
- Jak budete postupovat nyní?

Shrnutí

- Alergie vs. anafylaxe
- Příznaky anafylaxe
- První pomoc
- Omezení alergika

Případ zrádného korálku

Úvodem

- Volají Vás na dětský letní tábor „Princezny“, který čítá 42 dětí. Jde o šestiletou drobnou dívku, která údajně při hře spolkla korálek. Dívka je usměvavá a stydlivá.

Úkoly

- Jaké otázky dívce položíte?
 - potíže? (dýchání!)
 - velikost, tvar a složení korálku

Krize I

- Během vyšetřování, kdy prohlížíte dutinu ústní šestileté dívky, se její stav najednou prudce změní. Udává potíže při dýchání a začíná kašlat, rudne v obličeji a má slzy v očích. Po cca 20 s se mění barva v obličeji v namodralou...
- *Jak budete postupovat?*
 - *Kašel, Gordonův manévr, Heimlichův manévr, příp. KPR*

Krize I

- Díky včasnému rozpoznání příznaků a správnému provedení první pomoci, se podařilo po pěti úderech do zad a jednom užití Heimlichova manévru korálek z dýchacích cest dívky odstranit.
- Dívka je vystrašená, se slzami v očích, s postupným návratem normální barvy v obličeji.
- *Jak budete nyní postupovat? ... viz dále*

- **Varianta A:** Dívku umístíte ve spolupráci se zdravotníkem na izolaci, minimálně na 24 hodin, abyste ji mohli pečlivě sledovat. Pokud nebude mít poté žádné potíže, může se zpět vrátit do oddílu.
- **Varianta B:** Odvezete dívku na nejbližší pediatrické pracoviště.

Krize II

- Během vyšetřování, kdy prohlížíte dutinu ústní, si dívka stěžuje na silnou bolest v krku a ukazuje si pod hrtan, bolestivost je výraznější při polykání.
- *Jak budete postupovat v tomto případě?*

Shrnutí

- Prevence u problematiky cizích těles v dětském věku
- Způsob provedení Gordonova manévru v závislosti na věku
- Heimlichův manévr a jeho kontraindikace

Dítě diabetik

aneb diabetes mellitus třikrát jinak

Situace 1

- Jedenáctileté Janě diagnostikovali před sedmi měsíci diabetes mellitus I. typu. Dnes ráno si aplikovala inzulín, poté šla na snídani, ovšem ta ji nechutnala, proto ji nesnědla. Nyní je jí špatně, cítí se slabá, třese se.
- Jaký bude Váš postup?
- O jaký stav se pravděpodobně jedná?
- Kde se stala chyba?

K zapamatování

- Diabetes mellitus I. typu u dětí
- Hypoglykémie
 - příčiny
 - příznaky
 - první pomoc

Situace 2

- Přichází patnáctiletá diabetička s tím, že si právě svým glukometrem kontrolovala glykémii, naměřila však hodnotu 16,6 mmol/l.
- Jaký bude Váš postup?

K zapamatování

- Hyperglykémie
 - příčiny
 - příznaky
 - první pomoc

Situace 3

- Přichází dvanáctiletý chlapec – diabetik I. typu, od včerejšího večera má průjem. Dnes ráno si aplikoval inzulín, poté šel na snídani, tu však vyzvracel, necítí se dobře.
- Jaký bude Váš postup?

K zapamatování

- Hypoglykémie vs. hyperglykémie
- Zvracející diabetik